

**TÜRK YEİNDE OKUMA SEFERBERLİK ÇERÇEVESİNDE
SEÇİLEN KİTAPLARIN KELİME-CÜMLE UZUNLUKLARI VE
OKUNABİLİRLİK AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Yrd. Doç. Dr. Fahri TEM ZYÜREK*

ÖZ: Türkçe öğretmenleri, öğrencilerinin okul dışında okuyabilecekleri kitaplar, seçip öğrencilerine tavsiye ederken kitap öğrencilere hitap etmesinin yanında, metindeki cümle ve kelime uzunlukları, yani metnin okunabilirlik düzeyinin öğrenci seviyesine uygun olması dikkat etmelidir. Bu doğrultuda bu çalışmada Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim düzeyi için tavsiye edilen 100 temel eserden seçilmiş 10 kitap kelime ve cümle uzunlukları ile okunabilirlik düzeyleri nedir? sorusuna cevap aranmıştır. Ateşman (1997) Türkçe için geliştirdiği kelime ve cümle uzunluğuna dayalı okunabilirlik formülü kullanılarak her metnin okunabilirlik düzeyi belirlenmiş, daha sonra bu düzeylerin ortalamaları alınarak tavsiye edilen kitapların okunabilirlik düzeyinin tespitine çalışılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; incelenen 10 kitap arasında özellikle cümle uzunluğu yönüyle dikkate değer farklılıklar olduğu, cümle uzunlukları 6,07 kelime ile 18,40 kelime arasında değiştiği tespit edilmiştir. Bu eserlerin okunabilirlik açısından da dikkate değer şekilde zor, orta güçlükte ve kolay olarak değerlendirildiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okunabilirlik, Metin Seçimi, 100 Temel Eser, Türkçe Öğretimi.

**The Investigation of the Word and sentence Length and the
Readability of the Books which are Selected in Turkey for the
Purpose of Reading Literacy**

ABSTRACT: The Turkish language teachers are supposed to advice their students about the books they can read outside the school. However these books must appeal to the students in terms of content and the readability with respect to the length of sentences and the level. This study is related to the examination of ten books selected from 100 fundamental books recommended by the Ministry of Education to primary school students as regard to the lengths of the words and sentences in other words their readability. The level of readability of each

* Gazi Üni. Gazi Eğitim Fak. Türkçe Eğitim Böl. fahri@gazi.edu.tr

text was analyzed using the readability formula developed by Ate man (1997) for Turkish based on the lengths of the words and the sentences to determine the readability of the books. The results were given as means for each book. The results obtained for the selected boos revealed that there were significant differences between them as regards to the length of the sentences ranging from 6.07 to 18.40 words. The result indicated that the books varied as difficult, fairly difficult and easy in terms of readability.

Key Words: Readability, selection of a text, 100 fundamental books, Turkish teaching

G R

Türkçe dersi, ö rencilerin dil becerilerini geli tirmeyi; onlar,n zihinsel, duygusal ve ruhsal geli imlerini sa l,kl, bir ekilde tamamlayarak ki ilik kazanmalar,na katk, sa lamay, amaçlamaktad,r. Türkçe derslerinde bu amaçlara hizmet edecek metinler ders kitaplar,na konur ve ö rencilerin bunlarla kar , kar ,ya gelmesi sa lan,r. Ancak ders kitaplar,nda bulunan metinler dersin amaçlar,n,n tümüne ula mada yeterli de ildir. Özbayğa (2006: 177) göre çocuklara kitap sevgisi, okuma zevk ve al, -kanl, ,, onlar,n ellerine biçim ve içerik bak,m,ndan nitelikli kitaplar vermekle kazand,r,labilir. Ö retmenlere bu konuda büyük sorumluluklar dü mektedir. Türkçe ö retmenleri, ö rencilerinin okul d, ,nda okuyabilecekleri kitaplar, seçip ö rencilerine tavsiye etmelidir. Bu nedenle ö retmenler ö rencilerin okul d, ,nda okuyacaklar, kitaplar, belirlerken baz, k,staslar, göz önünde bulundurmal,d,r.

Kitap seçiminde dikkate al,nacak k,staslara iki aç,dan bakmak gerekmektedir. Birincisi, ö retmeni de kapsayacak ekilde bütün bir e itim sisteminin kitaplardan beklentilerini kar ,layabilme düzeyidir. Buna göre tavsiye edilecek kitaplar, millî ve manevi de erleri ö rencilere aktaracak nitelikte olmal,, onlar,n estetik duygular,n, geli tirebilmeli, onlara yeni ufuklar açabilmelidir (Kavcar vd., 1998: 94). kincisi ise kitaplar,n ö -rencilere hitap edebilme düzeyidir. Kitaplar ö rencinin ilgi, merak ve beklentilerini kar ,layabilmelidir. Çünkü ö rencilerin okumay, sevmesi, okuma zevk ve al, kanl, , kazanmas,, kitaplar, severek s,k,lmadan okumalar, ile mümkündür. Bunu sa lamada içerik olarak kitab,n onlara hitap etmesinin yan,nda, metindeki cümle ve kelime uzunluklar,n,n yani metnin okunabilirlik düzeyinin ö renci seviyesine uygun olmas, gerekmektedir. Ancak bu ekilde ö renci metni s,k,lmadan, severek ve isteyerek okur. Nitekim ö rencilerin sevdikleri kitaplarla okunabilirlik formülleri ile belirlenen okuma düzeyi aras,nda olumlu bir ili kinin oldu u kaynaklarda belirtilmi tir (Chall 1988: 19). Ö rencilerin seviyelerine uygun olmas,na yönelik olarak Millî E itim Bakanl, , Ders Kitaplar, Yönetmeli inde (1995) öKullan,lan kelimeler ve cümle yap,lar, ö renci seviyesine

uygun olmal,d,r.ö ifadesi yer almaktad,r. İlköretim Türkçe Dersi 165. S,n,flar Öretim Program,ında (2005, 428) da ökelimelerde oldu u gibi, çocuk kitaplar,nda kullan,lan cümlelerin de k,sa ve basit olmas, okunabilirlirli i artt,rmaktad,r.ö denmektedir.

Güne (2003: 44645) k,sa ve basit yap,l, cümlelerin uzun ve karma ,k yap,l, cümlelere göre daha iyi ö renildi ini ifade etmi tir. Acarlar, Ege ve Turan (2002: 71) da basit ve k,sa hece yap,lar,n,n Türkçede alg,-lama kolayl, , sa lad, ,n, bildirmi tir.

Okunabilirlik:

Gö ü (1978) okunabilirlirli i, bir yaz,y, belli bir düzeydeki ö rencinin okuyup anlayabilmesi ekinde ifade etmi tir. Ate manø (1997: 71) göre okunabilirlik, okuyan taraf,ndan metinlerin kolay ya da güç anla ,l,r olma durumudur. Okunabilirlik, ço unlukla metinlerin nicel özellikleri yani cümle ve kelime uzunluklar, ve bilinmeyen kelime say,s, göz önüne al,narak metnin güçlü ünü belirlemeyi amaçlar (Zorbaz 2007: 89).

Okunabilirlik formülleri yaz,l, ödevlerin (kompozisyon türü) derlendirilmesinde, ders kitaplar,na uygun metin seçme, bireye veya gruba uygun kitap belirleme gibi önemli durumlarda kullan,labilir (Temur 2003: 179). Ö rencilere tavsiye edilecek kitaplar,n okunabilirliklerinin belirlenmesi, hangi düzeyde hangi kitaplar,n okunabilece i hakk,nda bir fikir verir ve yol gösterici olabilir. Bu çal, ma ayn, zamanda ö rencilerin okuma performans,n,n art,r,lmas,nda da önemli rol oynayacaktır. (Klare 1988). Çünkü okunabilirlik düzeyi uygun olan metinlerin okunmas, ve anla ,lmas, daha kolay olacaktır,r.

Okunabilirlik kavram, üzerine dil bilimcilerin ve dil e itimcilerinin çal, malar, h,zla artmaktad,r (Goldbort 2001: 40). Türkiye'de okunabilirlikle ilgili ilk çal, ma, Flesch'ın okunabilirlik formülünün Türkçeye uyarland, , Ate manø'n (1997) çal, mas,d,r. Kaya (1998), iki er adet ilköretim 4. ve 5. s,n,f i e itimi ders kitab,n,, Gunning Fog Index'e göre incelemi tir. Çocuk kitaplar,n,n okunabilirlirli ini belirlemek amac,yla Güne (2000) Millî E itim Bakanl, , taraf,ndan 1996 y,l,nda öÇocuk Kitaplar, Dizisi'ö çerçevesinde yay,mlanan elli iki çocuk kitab,n, incelemi ve 52 kitaptan 40 kitab,n okunabilirlirlik ölçütlerine uygun olarak haz,rlanmad, ,n, belirlemi tir. Temur (2002) ilköretim 5. s,n,f Türkçe ders kitaplar,nda bulunan metinlerle, bu kitaplar, okuyan ö rencilere ait kompozisyonlar, okunabilirlirlik aç,s,ndan kar ,la t,rm, t,r. Sönmez (2003) Gunning Fog Index'ın güvenilirli ini Türkçe üzerinde test etmi ve Türkçe için bilinmeyen sözcük temelli matematiksel bir formül geli tirmi tir. Budak (2005) Frans,zcay, temel alarak Gunning Fog Index'ın geçerlili ini test etmi ve Sönmez'ın geli tirdi i formülle Gunning Fog Index'ı kar ,la t,rm, t,r. Zorbaz (2007) ilköretim Türkçe ders kitaplar,ndaki

masallar,n kelime ve cümle uzunluklar,n,n s,n,flara göre de i imini ve masallar,n okunabilirlik düzeylerini incelemi tir. Çiftçi, Çeçen ve Melanlı o lu (2007) 6.s,n,f Türkçe ders kitaplar,ndaki metinleri okunabilirlik yönünden incelemi tir.

Okunabilirlikle ilgili yapılan çal, malar, bak,ld, ,nda Güneş'in (2000) çal, mas, d, ,nda çocuk kitaplar,na ve özellikle yüz temel esere yönelik çal, malar,n olmay, , dikkat çekicidir. Bu sebeple bu çal, mada ilkö retim öğrencileri için tavsiye edilen yüz temel eserdeki kitaplar,n okunabilirli inin belirlenmesi amaçlanm, t,r.

Okunabilirlik formüllerinde formüllerin geliştirilmesi ve kullan,m,ø itina gerektiren önemli noktalar,d,r (Anderson ve Davison 1988, 23). Herhangi bir dil için geliştirilen okunabilirlik formülü bir başka dil için kullan, l, olmayabilmektedir. Metinlerin okunabilirli inin belirlenebilmesi amacıyla Türkçe için Ate man (1997) tarafından a a ,daki okunabilirlik formülü ve s,n,fland,rmas, geli tirilmi tir.

Ate man,ø'n (1997) ortaya koydu u formül u ekildedir:

$$\text{Okunabilirlik Say,s,} = 198,825 - 40,175 x_1 + 2,610 x_2$$

x_1 = Hece olarak ortalama kelime uzunlu u

x_2 = Kelime olarak ortalama cümle uzunlu u

Okunabilirlik Say,s,	Okunabilirlik Düzeyi
90-100	Çok Kolay
70-89	Kolay
50-69	Orta Güçlükte
30-49	Zor
1-29	Çok Zor

Tablo 1. Türkçe Okunabilirlik Aral,klar,¹

YÖNTEM

Amaç:

Bu çal, mada, Millî Eğitim Bakanl, , tarafından ilkö retim düzeyi için tavsiye edilen 100 temel eserden seçilmi 10 kitab,n kelime ve cümle uzunluklar, ile okunabilirlik düzeylerinin belirlenmesi amaçlanm, t,r.

Bu çerçevede ilkö retim öğrencileri için tavsiye edilen kitaplar,n,

- Kelime uzunluklar,,
- Cümle uzunluklar,,

¹ (Ate man, 1997: 71- 74)

- Okunabilirlik aç,s,ndan düzeyleri belirlenmeye çal, ,lm, ,
- Okunabilirlik düzeylerine göre kitaplar,n bu kademe için tavsiye edilebilirli i hakk,nda ne söylenebilece i tart, ,lm, t,r.

ncelenen Materyaller:

Bu ara t,rmada, Millî E itim Bakanl, , taraf,ndan ilkö retim okullar, için tavsiye edilen 100 temel eserden yans,z olarak rastgele örnekleme yoluyla seçilmi 10 adet kitap, kelimeóümle uzunlu u ve okunabilirlik aç,s,ndan incelenmi tir.

Verilerin Toplanması, ve Çözümlemesi:

Verilerin toplanmas,nda; her kitab,n ba ,ndan ortas,ndan ve sonundan 100øer kelimelik k,s,malar seçilmi , seçilen metinlerin hece olarak ortalama kelime uzunlu u ve kelime olarak ortalama cümle uzunlu u tespit edilmi tir. Ate manø,n (1997) Türkçe için geli tirdi i, kelime ve cümle uzunlu una dayalı, okunabilirlik formülü kullan,larak her metnin okunabilirlik düzeyi belirlenmi , daha sonra bu düzeylerin ortalamas, al,narak tavsiye edilen kitab,n okunabilirlik düzeyinin tespitine çal, ,lm, t,r.

Veriler çözümlenirken kelime ve cümle uzunluklar, ve okunabilirlik düzeyleri her kitap için ortalama al,narak kullan,lm, t,r.

BULGULAR

\bar{X}	Kelime Uzunlu u	Cümle Uzunlu u	Okunabilirlik Düzeyi
Ar,lar Ordusu (B.Y,ld,z)	2,61	18,40	45,94
Ötle en Ku u (H.Kocagöz)	2,89	10,56	55,15
Gururlu Peri (M. Seyda)	2,63	13,50	57,92
Uç Minik Serçem (N.Cumal,)	2,79	10,90	58,28
Falaka (A.Rasim)	2,78	9,96	61,14
Serçeku (C.Zarifolu)	2,64	10,50	65,35

Tablo 2. Seçilmi 10 Eserin Kelime ve Cümle Uzunluklar, ile Okunabilirlik Düzeyleri (Orta Güçlükte ve Zor Olanlar)

Tablo 2øde gösterilen eserler kelime uzunluklar, bak,m,ndan de erlendirildi inde kelime uzunluklar,n,n 2,61 ile 2,89 hece aras,nda de i ti i görölmektedir. Buradan hareketle kitaplar,n kelime uzunluklar, bak,m,ndan birbirine yak,n oldu u, kitaplar aras,nda kelime uzunlu u bak,m,ndan ciddi bir fark,n olmad, , söylenebilir.

Tablo 2øde verilen kitaplar cümle uzunluklar, bak,m,ndan de erlendirildi inde cümle uzunluklar,n,n 9,96 ile 18,40 kelime aras,nda de i ti i görölmektedir. Buradan hareketle cümle uzunlu u bak,m,ndan

kitaplar aras,nda ciddi bir fark,n oldu u görülmektedir. En uzun cümleye sahip olan *Ar,lar Ordusu* isimli kitab,n cümle uzunlu u *Falaka* isimli kitab,n cümle uzunlu unun iki kat,na yakla maktadır. Aradaki bu ciddi fark kitaplar,n okunabilirlik düzeylerinin farklı,la mas,nda önemli bir rol oynamaktadır,r.

Ötle en Ku u, Uç Minik Serçem, Falaka ve *Serçe Ku* isimli kitaplar,n cümle uzunlu u bak,m,ndan birbirine yak,n de erlere sahip oldu u (kitaplar aras,nda kelime uzunlu u fark, < 1,00 kelime); *Gururlu Peri* isimli kitab,n cümle uzunlu unun di er dört kitaptan yakla ,k üç kelime farklı,la t , görülmektedir.

Ar,lar Ordusu isimli kitap ise cümle uzunlu u bak,m,ndan kendisine en yak,n uzunlu a sahip kitaptan yakla ,k 5 kelime daha uzundur.

Okunabilirlik aç,s,ndan kitaplar de erlendirildi inde incelenen kitaplardan okunabilirlik düzeyi 55,15 ile 65, 35 aras,nda olan *Ötle en Ku u, Gururlu Peri, Uç Minik Serçem, Falaka* ve *Serçe Ku* isimli kitaplar,n orta güçlükte okunabilirli e sahip oldu u görülmektedir. Bu kitaplardan *Gururlu Peri* isimli kitap cümle uzunlu u bak,m,ndan di erlerinden ayrılmakla beraber kelime ba ,na dü en hece say,s,n,n az olmas, sebebiyle orta güçlükte okunabilirli e sahip kitaplar aras,na girmi tir.

Ar,lar Ordusu isimli kitap ise Tablo 2'de gösterilen di er be kitaptan farklı,d,r. Bu kitap, *okunabilirlik düzeyi zor* (30-49) olarak de erlendirilmektedir. Bunun sebebi *Ar,lar Ordusu* isimli kitapta di erlerine nazaran daha uzun cümlelerin(18,40 kelime) bulunmas,d,r. Kelime uzunlu u bak,m,ndan di er kitaplardan ciddi bir fark olmamakla beraber cümle uzunlu u bak,m,ndan arada fark,n çok büyük olmas, kitab,n okunabilirlik düzeyini zorla t,rm, t,r.

\bar{X}	Kelime Uzunlu u	Cümle Uzunlu u	Okunabilirlik Düzeyi
Kuklac, (K.Tu cu)	2,61	9,12	70,16
Göl Çocuklar, (.Örs)	2,73	7,07	70,54
Gümü Kanat (C.Uçuk)	2,71	6,61	72,42
Yaln,z Efe (Ö.Seyfettin)	2,73	6,07	73,03

Tablo 3. Seçilmi 10 Eserin Kelime ve Cümle Uzunluklar, ile Okunabilirlik Düzeyleri (Kolay Olanlar)

Tablo 3'te gösterilen eserler kelime uzunluklar, bak,m,ndan de erlendirildi inde kelime uzunluklar,n,n 2,61 ile 2,73 hece aras,nda de i ti i görülmektedir. Buradan hareketle kitaplar aras,nda kelime uzunlu u bak,m,ndan ciddi bir fark,n olmad , , söylenebilir.

Tablo 3'te verilen kitaplar cümle uzunluklar, bak,m,ndan de erlendirildi inde cümle uzunluklar,n,n 6,07 ile 9,12 kelime aras,nda de i -

ti i görülmektedir. Buradan hareketle cümle uzunlu u bak,m,ndan *Kuklac*, isimli kitab,n di er üç kitaptan 2 ile 3 kelime aras,nda daha uzun oldu u, buna ba l, olarak bu kitap ile di er üç kitap aras,nda ciddi bir fark,n oldu u görülmektedir.

Göl Çocuklar,, Gümü Kanat ve Yaln,z Efe isimli kitaplar,n cümle uzunlu u bak,m,ndan birbirine yak,n de erlere sahip oldu u (kitaplar aras,nda kelime uzunlu u fark, $\leq 1,00$ kelime); Tablo 3'üde görülmektedir.

Okunabilirlik aç,s,ndan Tablo 3'üde verilen kitaplar de erlendirildi-inde incelenen kitaplardan okunabilirlik düzeyi 70,16 ile 73,03 aras,nda olan *Kuklac,, Göl Çocuklar,, Gümü Kanat ve Yaln,z Efe* isimli kitaplar,n okunabilirli inin kolay oldu u görülmektedir. Bu kitaplardan *Kuklac*, isimli kitap, cümle uzunlu u bak,m,ndan di erlerinden ayrılmakla beraber kelime ba ,na dü en hece say,s,n,n az olmas, sebebiyle orta güçlükte okunabilirli e sahip kitaplar aras,na girmi tir.

TARTI MA VE SONUÇ

Millî E itim Bakanl, , taraf,ndan ilkö retim düzeyi için tavsiye edilen 100 temel eserden seçilmi 10 kitab,n kelime uzunluklar,na bak,l-d, ,nda, kitaplar aras,nda kelime uzunlu u bak,m,ndan ciddi bir fark,n olmad, , söylenebilir.

Kitaplar cümle uzunlu u yönünden incelendi inde, cümle uzunluklar,n,n 6,07 kelime ile 18,40 kelime aras,nda de i ti i görülmektedir. Bu do rultuda cümle uzunlu u bak,m,ndan kitaplar aras,nda ciddi bir fark,n oldu u görülmektedir. Temur (2002) yapt, , çal, mada ilkö retim 5.s,n,f ö rencilerinin kompozisyonlar,nda bir cümlede ortalama 7 kelime kullan,ld, ,n, belirlemi tir. Zorbaz (2007) da yapt, , çal, mada ilkö retim birinci kademe Türkçe ders kitaplar,ndaki masallar,n cümle uzunluklar,-n,n 5,88 kelime ile 8,05 kelime aras,nda oldu unu tespit etmi tir. Ders kitaplar,ndaki Çiftçi, Çeçen ve Melanl,o lu (2007) ise 6.s,n,f ders kitaplar,ndaki metinlerin cümle uzunluklar,n,n ortalama 10,25 kelime oldu unu ifade etmi lerdir. Ö renci kompozisyonlar, ve Millî E itim Bakanl, , denetiminden geçmi kitaplardaki metinlerin uzunlu u göz önünde bulunduruldu unda, ö rencilerin okumalar, gereken kitaplar,n kendi düzeylerinin biraz üzerinde olmas, gerekti i ancak büyük farklar,n olmas,n,n da anlamay, güçle tirece i de dü ünülerek cümle uzunlu u yönüyle 8-9 kelimeye kadar olan kitaplar,n (Tablo 2) ilkö retim birinci kademe için, di er kitaplar,n (Tablo 3) da ilkö retim ikinci kademe için tavsiye edilebilece i söylenebilir.

Kitaplar okunabilirlik aç,s,ndan incelendi inde ise zor, orta güçlükte ve kolay ekleinde bir de i imin oldu u görülmektedir. Bulgular incelendi inde, kitaplar,n okunabilirlik düzeyleri ile cümle uzunluklar,

ku ot bir özellik göstermektedir. Bu do rultuda cümle uzunlu u fazla olan ve zor ve orta güçlükte olan kitaplar,n ilkö retim birinci kademe için, di er kitaplar,n (Tablo 3) da ilkö retim ikinci kademe için tavsiye edilebilece i söylenebilir.

Yap,lan çal, ma sonucunda u önerilerde bulunulabilir:

1. Millî E itim Bakanl, , taraf,ndan ilkö retim düzeyi için tavsiye edilen 100 Temel Eser listesi ilkö retim birinci ve ikinci kademe için ayr, ayr, düzenlenmelidir.

2. Tavsiye edilen kitaplar,n seçiminde okunabilirlik düzeyleri de dikkate al,nmal,d,r.

3. Ö retmenler ö rencilerine kitaplar, tavsiye ederken okunabilirlik düzeylerini de dikkate almal,d,r.

4. S,n,f kitapl,klar, olu tururken ö rencilerin düzeyi dikkate al,na-rak okunabilirlik yönüyle uygun güçlükteki kitaplar s,n,f kitapl,klar,na al,nmal,d,r.

5. Kitaplar, okunabilirlikleri dikkate al,narak ö rencilerin bireysel farklılıklar,na göre tavsiye edilmelidir.

KAYNAKÇA

- ACARLAR, F.-Ege, P.-Turan, F. (2002), öTürk Çocuklar,nda Üstdil Becerilerinin Geli imi ve Okuma ile li kisiö, *Türk Psikoloji Dergisi*, 17 (50), s. 63-73.
- ANDERSON, R.-Davison, A. (1988) öConceptual and Empirical Bases of Readability Formulasö, *Linguistic Complexity and Text Comprehension: Readability Issues Reconsidered*, Hillsdale NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- ATE MAN, E. (1997), öTürkçede Okunabilirli in Ölçülmesiö, *Dil Dergisi*, S. 58, s. 71-74.
- BUDAK, Y. (2005), öMetinlerin Okunabilirlik Düzeylerinin Saptanmas,na Yönelik Ele tirel Bir Bak, ö, *E itim Ara t,rmalar,, S. 21*, s. 76687.
- CHALL, Jeanne S. (1988), öReadability: The Beginning Yearsö, (Ed. B,Zakaluk-S Jay Samuels), International Reading Assocation Inc.
- Ç FTÇ , Ö.-Çeçen, M. A.-Melanl,o lu, D. (2007), öAlt,nc, S,n,f Türkçe Ders Kitaplar,ndaki Metinlerin Okunabilirlik Aç,s,ndan De erlendirilmesiö, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 22, s. 206-219.
- DÖKMEN, Ü. ve Ya ,n-Dökmen, Z. (1988), ö lkokul Kitaplar,ndaki Dilin ve Türkçeyi Kullanma Becerisinin Psikolojik Bir Yakla ,mla De erlendirilmesiö, Türk Dilinin Ö retimi Toplant,s, 1-3 Ekim 1986 Ankara, *Ankara Üniversitesi E itim Bilimleri Fakültesi Yay,nlar,, Ankara*.

- EGE, P.-Acarlar, F.-Güleryüz, F. (1998), "Türkçe Kazanımında Ya ve Ortalama Sözce Uzunluğunun Etkisi", *Türk Psikoloji Dergisi*, S. 13 (41), s. 19-31.
- GOLDBORT, R. (2001), "Readable Writing By Scientists and Researchers", *Journal of Environmental Health*, S. 63, s. 40-42
- GÖRÜK, B. (1978), *Orta Dereceli Okullarda Türkçe ve Yazma Eğitimi*, Kadıköy Matbaası, Ankara.
- GÜNE, F. (2000a), *Okuma Yazma Öğretimi ve Beyin Teknolojisi*, Ocak Yayınları, Ankara.
- GÜNE, F. (2000b), "Çocuk Kitaplarının Okunabilirlik Ölçütleri Açısından İncelenmesi", *I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu 20-21 Ocak 2000 Ankara*, Ankara Üniversitesi TÖMER Dil Öğretim Merkezi Yayınları, Ankara.
- GÜNE, F. (2003), "Okuma-Yazma Öğretiminde Cümlenin Önemi", *Türklük Bilimi Araştırmaları, Türkçenin Öğretimi Özel Sayısı*, S. 13, s. 396-48.
- KAVCAR, C. vd. (1998), "Türkçe Öğretimi", *Türkçe ve Öğretmenleri İçin*, Engin Yayınları, Ankara.
- KAYA, Z. (1998), "Eğitim Kitaplarının Okunabilirliği", *Eğitim ve Bilim*, S. 108, s. 306-35.
- KLARE, G. (1988) "Readability: The Formative Years"; (Ed. B. Zakaluk-S Jay Samuels), International Reading Association Inc.
- MEB (1995), *Ders Kitapları, Yönetmeliği*, 2434 Sayılı Tebliğler Dergisi, Ankara.
- MEB (2005), *İlköğretim Türkçe Dersi 165, Sınıflar Öğretim Programı ve Kuralları*, MEB Yayınları, Ankara.
- ÖZBAY, M. (2006), *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri I*, Öncü Kitap, Ankara.
- SÖNMEZ, V. (2003), "Metinlerin Etkinliğini Saptamada Matematiksel Bir Yaklaşım (Sönmez Modeli)", *Eğitim Araştırmaları*, S. 10, s. 246-39.
- TEMUR, T. (2002), "İlköğretim 5.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Bulunan Metinler ile Öğrenci Kompozisyonlarının Okunabilirlik Düzeyleri Açısından Karşılaştırılması", (Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.
- TEMUR, T. (2003), "Okunabilirlik (Readability) Kavramı", *Türklük Bilimi Araştırmaları, Türkçenin Öğretimi Özel Sayısı*, S. 13, s. 169-180.
- ZORBAZ, K. Z. (2007), "Türkçe Ders Kitaplarındaki Masalların Kelime-Cümle Uzunlukları ve Okunabilirlik Düzeyleri Üzerine Bir Değerlendirme", *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3 (1), s. 87-101.

NCELENEN KİTAPLAR

- CUMALI, N. (2007), *Uç Minik Serçem*, Cumhuriyet Kitapları, İstanbul.
- KOCAGÖZ, H. (2005), *Ötlen Kuşu*, Boyut Kitapları, İstanbul.
- ÖRS, İ. (2005), *Göl Çocukları*, İmce Yayınları, İstanbul.
- RASİM, A. (2005), *Falaka*, Tima Yayınları, İstanbul.
- SEYDA, M. (2007), *Gururlu Peri*, Elips Kitap, Ankara.

SEYFETT N, Ö. (2005), Yaln,z Efe, Elips Kitap, Ankara.

TU CU, K. (2006), Kuklac,, Damla Yay,nevi, stanbul.

UÇUK, C. (2002), Gümü Kanat, Bilge Kültür Sanat, stanbul.

YILDIZ, B. (2005), Ar,lar Ordusu, Cem Yay,nevi, stanbul.

ZAR FO LU, C. (2005), Serçeku , Beyan Yay,nlar,, stanbul.